

- Hele søylen viktig

— Jeg er begeistret, takknemlig og gledelig overrasket over at det nå kanskje kan være en mulighet til å få nasjonalmonumentet «Eidsvollsøylen» til Lillehammer. Men jeg håper at det ikke bare vil bli aktuelt med plassering av monumentets nederste del — og bare under OL, sier Amund Elvesæter (Lom/Lillehammer) til GLT. Det viser seg at han gjennom en årrekke har arbeidet intenst nettopp for denne saken.

Av Ola Matti Mathisen

Elvesæter håper at man kan overføre til Lillehammer de deler av monumentet som foreløpig er fullført, nemlig høvdingerekken og de syv nederste rotundene med historiske relieetter på, og sette opp dette som en torso (ufullendt kunstverk). Det dreier seg om halvparten av monumentet. Så vil man senere forhåpentlig kunne fullføre den 31,5 meter høye søylen. Det foreligger gipsmodeller også av den øverste del og Elvesæter håper at det kan la seg gjøre å støpe denne i kunstbetong takket være dagens tekniske muligheter.

Diskrét

— Hvor vil du at kunstverket skal plasseres?

— Jeg har tenkt meg det oppsatt i Søndre Park, i akselen mellom den videregående skole og kirken — eller nærmere bestemt der bysten av Carl Lumholz står i dag. På grunn av kunstverkets størrelse er neppe noen annen plassering aktuell i byens sentrum. Men stadion for langrenn og skiskyting kan også være en aktuell mulighet, mener Elvesæter.

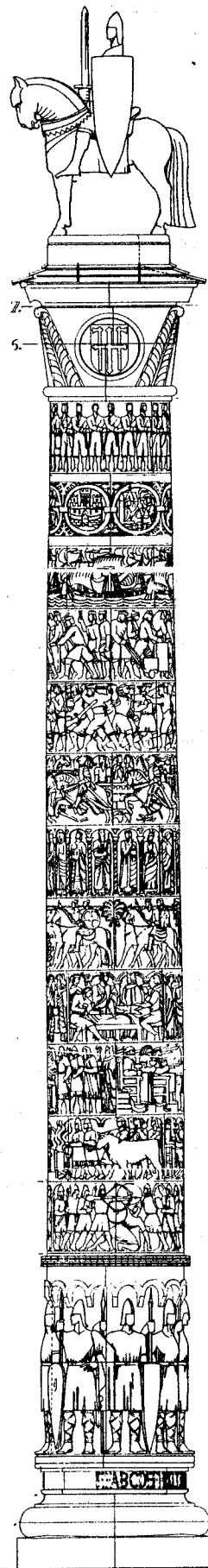
Han betrakter Wilhelm Rasmussen som en stor kunstner og minner om at han slo blant andre Gustav Vigeland i konkurransen om søylen.

— Han var en god venn av meg og besøkte oss mye på Elvesæter under krigen. Jeg var aktiv motstandsmann og havnet i fengsel av den grunn. Jeg registrerte ikke de nazisympatier som professoren senere måtte gå i fengsel for. For meg var han en stor kunstner og jeg var interessert i hans arbeid, eksempelvis den fine bysten av Olav Aukrust, som sto på Sulheim.

I blikkskur

Da Elvesæter begynte å interessere seg for saken for alvor, befant Eidsvollsøylen seg i et blikkskur i Sandvika i Bærum. Han fant den der og konstaterer at den var skjedesløst tatt vare på. Gipsmodellene lå åpne for vanninnsig: Harald Hårfagres hode befant seg under åpen himmel, og det dryppet ned i hans krone!

Elvesæter alarmerte rettighetshaverne. Nå konstaterer han at monumentet er forsvarlig lagret i et spesialbygget skur i Bærum.

Slik skal hele søylen se ut — dette er en arkitekttegning fra 1935.